

Ένα βιβλίο για τη διαλεκτική Θεσμού και χαρίσματος

[Ορθοδοξία](#) / [Εκδόσεις](#)

Κυκλοφόρησε το βιβλίο του Ομ. Καθ. της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ. κ. Γεωργίου Ι. Μαντζαρίδη «Θεσμός και Χάρισμα», σε έκδοση της Ι.Μ. Βατοπαιδίου. Το βιβλίο αριθμεί 317 σελίδες, πλαισιώνεται από χρησιμότητα Ευρετήριο εννοιών και πραγμάτων (σε επιμέλεια της συζύγου του κ. Καίτης Μαντζαρίδη) και είναι αφιερωμένο στη μνήμη του πρόωρα αποβιώσαντος γιου τους Γρηγόρη. Προλογίζει ο Πανοσιολ. Καθηγούμενος της Ι.Μ. Βατοπαιδίου Αρχιμ. Εφραίμ. Το εξώφυλλο φέρει την παράσταση της Θ. Μετάληψης της οσ. Μαρίας της Αιγυπτίας από τον Αββά Ζωσιμά (από τοιχογραφία του Καθολικού της Ι. Μονής Βατοπαιδίου).

Το βιβλίο πραγματεύεται ένα θέμα διαρκώς επίκαιρο για την εκκλησιαστική ζωή – αλλά και εξόχως ζέον για τη σύγχρονη εκκλησιαστική πραγματικότητα: τη σχέση που υπάρχει ανάμεσα σε δύο κεντρικές πραγματικότητες που αφορούν άμεσα το Σώμα της Εκκλησίας, του θεσμού και του χαρίσματος. Δύο μορφών έκφρασης και ανάπτυξης του εκκλησιαστικού πνεύματος, που εμφανίστηκαν εξ αρχής στην εκκλησιαστική ζωή. Ο θεσμός φέρει στατικά χαρακτηριστικά, ενώ το χάρισμα διατηρεί ένα πιο ελεύθερο χαρακτήρα. Ωστόσο, η αλήθεια είναι ότι και το ίδιο μπορεί να αναπτυχθεί μόνο μέσα στους κόλπους του θεσμού. Από την άλλη πλευρά, όμως, ο στενός εναγκαλισμός τους μπορεί να αποστεγνώσει τη ζωντάνια της χαρισματικής πνευματικότητας, ενώ η αποκοπή της χαρισματικής έκφρασης από τη θεσμική αναφορά της οδηγεί αναπόφευκτα σε τριβές. Πού έγκειται, λοιπόν, η εναρμόνιση μεταξύ τους;

Σ' αυτό το καίριο ερώτημα επιχειρεί να απαντήσει το πόνημα του διακεκριμένου θεολόγου κ. Μαντζαρίδη. Όπως εύστοχα σημειώνει στον Πρόλογο ο άγ. Καθηγούμενος, το ζήτημα προσεγγίζεται με θεολογική ακρίβεια από το συγγραφέα, κάτι που είναι απαραίτητο για τη συλλειτουργία μεταξύ θεσμού και χαρίσματος. Σε άλλη περίπτωση, υπερτονισμός του ενός ή του άλλου παράγοντα μπορεί να οδηγήσει σε ζηλωτισμό, φονταμενταλισμό ή υπερηφάνεια. Αντίθετα, η ορθή προσέγγιση της μεταξύ τους σχέσης θεωρείται απαραίτητη για την πορεία της βιωματικής εν Χριστώ ζωής.

Το έργο οργανώνεται σε 14 ενότητες, μέσα από τις οποίες εξετάζονται

πολύπλευρα και εξαντλητικά οι πτυχές που χαρακτηρίζουν το διάλογο μεταξύ θεσμού και χαρίσματος. Στις πρώτες από αυτές περιγράφονται τα βασικότερα χαρακτηριστικά του καθενός. Με αναφορές από τη βιβλική και την πατερική παράδοση, αλλά και με τη συνδρομή της εκκλησιαστικής ιστορίας και ενίοτε της κοινωνιολογικής σκέψης, οριοθετούνται οι περιοχές δράσης της θεσμικής και της χαρισματικής έκφρασης, η αλληλοσυμπλήρωσή τους, αλλά και οι τάσεις αυτονόμησης ή καταθλιπτικής επικράτησης της μιας σε βάρος της άλλης. Τίθενται, έτσι, εξαρχής οι βάσεις για την ασφαλή πραγμάτευση του θέματος στη συνέχεια.

Οφείλουμε να σημειώσουμε, ότι η εξέταση αυτή δεν είναι σε καμία περίπτωση μονοδιάστατη. Η διαλεκτική μεταξύ των δύο εκφράσεων συναρτάται με πλήθος άλλων ζητημάτων, τα φωτίζει στο φως της εν Χριστώ ζωής, αλλά και φωτίζεται από αυτά. Εμπλέκονται με αυτόν τον τρόπο θέματα ποικίλα, όπως ο θάνατος, ο χρόνος, ο Μοναχισμός, το ανθρώπινο πρόσωπο, τα εκκλησιαστικά Μυστήρια, τα πάθη, η αμαρτία, η πνευματική ζωή, οι θείες εντολές, οι σύγχρονες προκλήσεις, η εκκοσμίκευση, η κρίση, η Παρθενία, ο Γάμος, η Οικογένεια, τα βιοηθικά διλήμματα, τα κοινωνικά προβλήματα, η δικαιοσύνη, η οικονομία, η εξουσία, η ειρήνη, ο πόλεμος, ο φυλετισμός, η επιστήμη, η αρετή, η άσκηση, η μετάνοια, η αγάπη, η ανάσταση, η θέωση. Τα θέματα αναπτύσσονται στη διπλή προοπτική του Σταυρού, στην οποία μας έχει καταστήσει κοινωνούς ο Καθηγητής και από άλλα έργα του: την οριζόντια-κοινωνική, δηλαδή, που αναφέρεται στη σχέση με τους συνανθρώπους μας, και στην κατακόρυφη, που αναφέρεται στη σχέση μας με το Θεό.

Στους άξονες πραγμάτευσης των θεμάτων του όμως, ο συγγραφέας αξιοποιεί επιπλέον με τρόπο προσφυή και παραγωγικό το απαύγασμα της σκέψης μεγάλων διδασκάλων της παράδοσής μας. Συναντούμε λοιπόν στο βιβλίο τα διδάγματα των Καππαδοκών, των αγ. Μαξίμου του Ομολογητή, Συμεών του Νέου Θεολόγου, Νικολάου Καβάσιλα, Γρηγορίου του Παλαμά, Νικοδήμου Αγιορείτου, Σιλουανού του Αθωνίτου, αλλά και εμβληματικών προσωπικοτήτων, όπως του Γέρ. Σωφρονίου του Έσσεξ. Με τρόπο συνοπτικό και συνάμα σαφή και εύληπτο, παρουσιάζονται οι βασικές συντεταγμένες του βίου τους, τα κεντρικά σημεία της διδασκαλίας τους και κυρίως η συμβολή τους σχετικά με τη σχέση θεσμού και χαρίσματος στα εκκλησιαστικά πράγματα.

Όπως το συνηθίζει ο συγγραφέας σε όλα τα έργα του, θεμελιώνει τις απόψεις του στη σοφία της βιβλικοπατερικής παράδοσης. Μέσα από ένα λόγο σωτηριολογικό και εσχατολογικό μαζί, το συγκεκριμένο βιβλίο συνιστά ένα εγχειρίδιο πνευματικής ζωής, το οποίο δίνει διαυγείς απαντήσεις στα θέματα που απασχολούν τον πιστό, αλλά και μία φωτισμένη προοπτική εμβάθυνσης για το σύγχρονο άνθρωπο που προβληματίζεται από την περιρρέουσα κατάσταση και θα

ήθελε να εμβαθύνει στα νάματα της χριστιανικής πίστης. Παράλληλα, αποτελεί ένα πολύτιμο βοήθημα Ορθόδοξης Ανθρωπολογίας, με συστηματοποιημένες αρχές και μεθόδους, για όσους θα ήθελαν να το χρησιμοποιήσουν στην εκπαίδευση ή τις σπουδές τους.

Κεντρική διάθεση:

Εκδόσεις «Έν πλῶ»

Κολοκοτρώνη 49, 105 60 Άθήνα

Τηλ. 210- 3226343, Fax : 210- 3221238

e-mail : [\[email protected\]](#)

<http://bit.ly/1bwzE0Z>